Stuk **1943** (2003-2004) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

7 november 2003

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis, ondertekend in Brussel op 19 april 1999

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 11

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 15

Advies van de Raad van State 19

Ontwerp van decreet 23

Bijlage : tekst van het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis 27

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESCHOUWINGEN

I.1. Algemeen juridisch kader : het Verdrag inzake het diplomatiek verkeer

Het Verdrag inzake het diplomatiek verkeer, opgemaakt in Wenen op 18 april 1961, vormt de basis voor het statuut, in het bijzonder de toekenning van voorrechten en immuniteiten, van organisaties met internationale rechtspersoonlijkheid en hun personeel. Dit Verdrag wordt op zulke organisaties analoog toegepast, overeenkomstig artikel 3 van het Verdrag inzake het verdragenrecht, opgemaakt in Wenen op 23 mei 1969 en in België bij wet van 10 juni 1992 goedgekeurd, geratificeerd op 1 september 1992 en in werking getreden op 1 oktober 1992.

Het Verdrag of de Conventie inzake het diplomatiek verkeer (infra de Conventie genoemd) werd door België geratificeerd op 2 mei 1968 en trad in werking op 1 juni 1968. Ze bevat een aantal dwingende bepalingen over de toekenning van voorrechten en immuniteiten. Het komt de ontvangende overheid niet toe hierover te onderhandelen, zoals blijkt uit het principe van de gelijke behandeling tussen de staten, c.q. internationale organisaties – een wederzijdse afwijking tussen staten is wel mogelijk, alsook een gunstigere behandeling dan in de Conventie bepaald (artikel 47).

Wat de voorrang van het internationale recht op het interne recht betreft, is de rechtspraak van het Hof van Cassatie sinds 1971 gevestigd. Deze zetelakkoorden hebben dus slechts een declaratief karakter in de mate dat de bepalingen van de Conventie dwingend zijn. De voornaamste bepalingen ervan worden hieronder bondig vermeld.

De Conventie bepaalt dat de ontvangende staat *de zending* (de vertegenwoordiging, de zetel) behulpzaam is bij de installatie van de zending zelf en eventueel van haar personeelsleden (artikel 21). De gebouwen (artikel 22) en het archief (artikel 24) van de zendingen zijn onschendbaar.

De middelen nodig voor de uitoefening van hun taken moeten door de ontvangende staat verleend worden (artikel 25). De zendingen mogen uiteraard niet in hun werking gehinderd worden : de bewegingsvrijheid van de leden van de zending geldt principieel (artikel 26). De communicatie met de zending moet ongehinderd kunnen verlopen en ze moet zelfs door de ontvangende staat beschermd worden (artikel 27, 1°) ; de briefwisseling en de verzendingen ("diplomatieke tas") zijn onschendbaar (artikel 27, 2° e.v.).

De vertegenwoordigde organisatie *en haar zendingshoofd* zijn vrijgesteld van alle nationale, gewestelijke en gemeentelijke belastingen en rechten ten aanzien van de gebouwen, met uitzondering van de heffingen en belastingen ter vergoeding van verleende diensten (retributies) (artikel 23).

De rechten en heffingen van de organisaties, ontstaan in het kader van de uitoefening van hun officiële werkzaamheden, zijn vrijgesteld van alle belastingen en rechten van de ontvangende staat (artikel 28).

Wat *het personeel* van de zendingen betreft, wordt in de Conventie een onderscheid gemaakt tussen de personeelsleden met en die zonder het diplomatiek statuut.

Het diplomatieke personeel is onschendbaar : het is gevrijwaard van elke vorm van aanhouding of detentie (artikel 29). De privé-woning, het archief en de briefwisseling van dat personeel geniet dezelfde onschendbaarheid en bescherming als de gebouwen van de zending (artikel 30).

Hetzelfde geldt voor de goederen van de personeelsleden, behalve in het geval van maatregelen van tenuitvoerlegging in zakelijke rechtsgedingen, gedingen inzake erfopvolging en gedingen betreffende handels- of beroepsactiviteiten los van hun officiële functie in de organisaties (artikelen 30, 2°, en 31, 3°).

De diplomatieke ambtenaar geniet de absolute immuniteit van rechtsmacht in strafzaken van de ontvangende staat en de immuniteit van rechtsmacht in burgerlijke en administratiefrechtelijke aangelegenheden, met uitzondering van de drie vermelde soorten rechtsgedingen (artikel 31). Voor diplomatieke ambtenaren die de nationaliteit van de ontvangende staat bezitten of er een permanent verblijf hebben, geldt deze immuniteit en onschendbaarheid slechts ten aanzien van officiële handelingen gesteld in de uitoefening van hun functie, tenzij de ontvangende staat aanvullende voorrechten en immuniteiten verleent (artikel 38).

De internationale organisaties kunnen wel uitdrukkelijk afstand doen van deze immuniteit en de ambtenaar doet ten opzichte van een eventuele tegenvordering impliciet afstand als hij een rechtsge-

ding inspant (artikel 32, 1°-3°). De afstand van de immuniteit van rechtsmacht houdt geen afstand van de immuniteit van tenuitvoerlegging van rechterlijke uitspraken in ; hiervan moet afzonderlijk afstand gedaan worden (artikel 32, 4°).

Hij is eveneens vrijgesteld van de in de ontvangende staat geldende voorschriften inzake sociale zekerheid, maar hij kan vrijwillig deelnemen aan het stelsel van die staat, mits de instemming van die staat (artikel 33). Deze bepaling belet echter niet het toepassen van bestaande overeenkomsten ter zake of het sluiten van nieuwe overeenkomsten.

De ambtenaar met het diplomatiek statuut is vrijgesteld van alle belastingen en rechten, zowel persoonlijke als zakelijke, zowel nationale, gewestelijke als gemeentelijke belastingen, met uitzondering van :

– indirecte belastingen begrepen in de prijs van goederen of diensten ;

– rechten en belastingen op particulier onroerend goed gelegen op het grondgebied van de ontvangende staat, tenzij hij de goederen beheert voor rekening van de zendstaat (c.q. de organisatie) in functie van de werking van de zending ;

– successierechten geheven door de ontvangende staat, met uitzondering van zijn roerende goederen of die van een inwonend gezinslid indien ze zich in de ontvangende staat bevinden als gevolg van de aanwezigheid van de overledene in zijn hoedanigheid van personeelslid van de zending of gezinslid van dat personeelslid (artikel 39, 4°) ;

– belastingen en rechten op particuliere inkomsten en een vermogensbelasting waarvan de bron gelegen is in de ontvangende staat ;

– heffingen wegens verleende diensten (retributies) ;

– registratie-, griffie- en hypotheekrechten en zegelrechten betreffende onroerende goederen, onverminderd boven vermeld artikel 23 (artikel 34).

Ook de invoer van roerende goederen bestemd voor officieel of persoonlijk gebruik wordt vrijgesteld van rechten, belastingen of heffingen, behalve van die voor opslag, vervoer en gelijkaardige diensten (artikel 36, 1°). In dit verband mag de persoonlijke bagage slechts onderzocht worden in aanwezigheid van de ambtenaar zelf of zijn gemachtigde (artikel 36, 2°).

Een diplomatieke ambtenaar mag in de ontvangende staat geen handels- of beroepsactiviteit ontplooien gericht op persoonlijke verrijking (artikel 42).

Indien de inwonende gezinsleden van een diplomatiek ambtenaar de nationaliteit van de ontvangende staat niet bezitten, genieten zij de voorrechten en immuniteiten bepaald in de artikelen 29 tot en met 36 van de Conventie (artikel 37, 1°).

Het administratief en technisch personeel van de organisaties zonder diplomatiek statuut dat de nationaliteit van de ontvangende staat niet bezit of er niet permanent verblijft, geniet de voorrechten en immuniteiten omschreven in de artikelen 29 tot en met 35 van de Conventie, met dien verstande dat de immuniteit van burgerlijke en bestuursrechtelijke rechtsmacht van de ontvangende staat (artikel 31, 1°) beperkt is tot ambtelijke handelingen. Dit personeel geniet tevens van de vrije invoer van goederen bedoeld in artikel 36, 1°, naar aanleiding van hun eerste installatie in de ontvangende staat (artikel 37, 2°).

Leden van *het dienstpersoneel in dezelfde internationale rechtspositie* genieten de immuniteit voor handelingen verricht in de uitoefening van hun functie, de vrijstelling van belastingen en rechten op loon hiervoor ontvangen en de vrijstelling bedoeld in artikel 33 van de Conventie, n.l. de deelneming aan het stelsel van sociale zekerheid in de ontvangende staat (artikel 37, 3°).

Voor het overige genieten *personeelsleden van de zending zonder diplomatiek statuut, die wel onderdaan zijn van of permanent verblijven in de ontvangende staat*, slechts voorrechten en immuniteiten in de mate dat ze door deze staat zijn toegestaan (artikel 38, 2°).

De dragers van deze voorrechten en immuniteiten zijn echter niet vrijgesteld van de naleving van de regelgeving van de ontvangende staat (artikel 41, 1°). De gebouwen van de zending mogen niet gebruikt worden op een wijze die onverenigbaar is met haar functie, zoals omschreven in deze Conventie, door andere regels van internationaal recht of door bijzondere overeenkomsten die tussen de organisaties en de ontvangende staat van kracht zijn (artikel 41, 3°).

I.2. Internationale context van het Internationaal Comité van het Rode Kruis (ICRK)

Het ICRK is een niet-gouvernementele organisatie die in 1863 werd opgericht en die als vereniging rechtspersoonlijkheid heeft krachtens artikel 60 en volgende van het Zwitsers burgerlijk wetboek. Vermits België alleen zetelakkoorden heeft gesloten met internationale organisaties die internationale rechtspersoonlijkheid hebben, kon een zetelakkoord met het ICRK enkel tot stand komen wanneer het ICRK werd gelijkgesteld met een internationale intergouvernementele organisatie.

Lange tijd waren alleen staten subjecten van internationaal recht. Pas in 1949 heeft het Internationaal Gerechtshof de elementen vastgelegd die de grondslag van rechtspersoonlijkheid van de Verenigde Naties (VN) kunnen vormen : haar doelstellingen en beginselen, de interne structuur en de bevoegdheid van de organen, de werkwijze van de organisatie, het belang van de opdrachten en het totstandkomen van de verdragen.

Het betreft hier een "functionele" rechtspersoonlijkheid die het Hof omschrijft als : "door de VN met bepaalde functies te belasten en haar de daar bijhorende rechten en plichten te verlenen, hebben de lidstaten de organisatie de bevoegdheid verschaft die ze nodig heeft om deze functies op een gedegen manier te vervullen".

Een aantal van de door het Hof aangehaalde criteria gaan ook op voor het ICRK dat zich in zijn optreden altijd heeft laten leiden door de taak waar het zich steeds dient op toe te leggen, met name de rol van neutraal tussenpersoon bij gewapende conflicten en de bescherming van oorlogsslachtoffers.

Die rol kreeg vorm tijdens en na de twee wereldoorlogen. De verdragen van Genève die in de periode 1947-1950 tot stand kwamen, legden het ICRK een aantal taken op. Internationale conferenties van het Rode Kruis hebben de van oudsher humanitaire taak van het ICRK bevestigd. Die taak ligt besloten in de internationale verdragen, de praktijk van het ICRK en de aanvaarding van die praktijk door de staten. Het is tenslotte de aanvaarding ervan die tot gewoonte verankerd geworden is.

Het ICRK zou zijn opdracht niet kunnen vervullen zonder over de daarvoor benodigde rechten en bevoegdheden te beschikken en evenmin zonder de naleving ervan te kunnen afdwingen. De invulling van die taak is immers moeilijk denkbaar indien het ICRK, telkens een oorlogvoerende partij zijn rechten schendt, zich voor diplomatieke bescherming tot een staat zou moeten wenden.

De rechtspersoonlijkheid waar hier sprake van is, is een functionele persoonlijkheid die niet verder reikt dan de uitoefening van de taken die het ICRK heeft inzake de bescherming van slachtoffers van oorlogen, burgeroorlogen en interne conflicten.

De rechtspersoonlijkheid werd door de Algemene Vergadering van de VN impliciet erkend toen zij op 16 oktober 1990 in resolutie 45/6 het ICRK verzocht de zittingen en werkzaamheden als waarnemer bij te wonen.

In het aanvullend protocol I van 1977 bij de verdragen van Genève wordt die taak bevestigd.

Het algemeen internationaal recht verbindt aan het bezit van de internationale rechtspersoonlijkheid het vermoeden van het genot van een aantal daarmee samenhangende bevoegdheden, met name de bevoegdheid om verdragen te sluiten, om diplomatieke betrekkingen te onderhouden en om zelf internationaal aanspraak te maken. Het ICRK heeft tal van zetelakkoorden gesloten om het aanknopen van betrekkingen met staten of internationale organisaties waarbij zij een vertegenwoordiging heeft geopend, te vergemakkelijken.

In oktober 1986 hebben de staten die partij zijn bij de verdragen van Genève de statuten vastgelegd van de internationale beweging van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan. Deze statuten bevestigen andermaal dat de beweging waarvan het ICRK één van de drie peilers is, bij de vervulling van zijn taak wordt geleid door fundamentele beginselen als menselijkheid, onpartijdigheid, neutraliteit, onafhankelijkheid, vrijwilligheid, eenheid en universaliteit.

I.3. Bespreking van het onthaalbeleid ten opzichte van internationale organisaties : de intergouvernementele beleidsafspraken en de weerslag hiervan op de uitoefening van de Vlaamse bevoegdheden en op de verdragsprocedures

I.3.1. Opties voor een coherent onthaalbeleid

De Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB) heeft dit thema besproken op 7 oktober 1996 en de noodzaak van een doeltreffend en dus coherent beleid van de federale overheid en de gefedereerde overheden erkend, om te vermijden dat de internationale organisaties zich niet meer in

België zouden vestigen of het zelfs zouden verlaten.

Daarom werd van oktober 1996 tot maart 1997 informeel en formeel overleg gepleegd tussen de federale en gefedereerde diensten, waarbij vertegenwoordigers van de bevoegde ministers betrokken waren, onder de coördinerende verantwoordelijkheid van het federale ministerie van Buitenlandse Zaken.

De beraadslagingen leverden een inventaris op van de baten en de lasten van het onthaal op alle bestuursniveaus. Er werd in het bijzonder een gemeenschappelijk standpunt ingenomen over de draagwijdte van de fiscale vrijstellingen, verleend door de Conventie inzake het diplomatiek verkeer.

De ICBB nam op 22 april 1997 akte van dit resultaat en bevestigde dat een coherente onthaalpolitiek slechts kan worden gevoerd, indien het coördinatieoverleg tussen de regeringen blijft bestaan.

Door vertegenwoordigers van de betrokken ministers werd dan in juli 1997 principieel aangenomen dat er geen promotie voor de vestiging van internationale organisaties zou worden gemaakt, maar dat op het verzoek van nieuwe organisaties tot vestiging toch op een gastvrije wijze zou worden ingegaan. Hiermee wordt een aanbod bedoeld van statutaire en logistieke aard dat concurrentieel is met dat van de buurlanden.

Als gebruikelijke regels inzake jurisdictionele en fiscale immuniteit werden de volgende aangenomen :

1° de officiële gebouwen, het archief en de briefwisseling van de organisatie en haar goederen en activa m.b.t. de officiële werking genieten de volledige immuniteit van rechtsmacht en van fiscaliteit ;

2° deze jurisdictionele immuniteit geldt ook voor het personeel met het diplomatiek statuut ;

3° de andere personeelsleden beschikken over een functionele immuniteit van jurisdictie, d.w.z. dat zij geen procespartij kunnen zijn m.b.t. de handelingen ooit gesteld in het kader van de uitoefening van hun functie ;

4° het diplomatiek personeel geniet de ruime immuniteit op fiscaal gebied, zoals bepaald in de Conventie inzake het diplomatiek verkeer ;

5° de ambtenaren van de organisaties zonder diplomatiek statuut zijn vrijgesteld van alle belastingen op het loon en de vergoedingen mits de organisatie een eigen belasting heft, alsook van de belasting op de toegevoegde waarde en de invoerrechten op huisraad en een wagen bij de eerste indiensttreding ;

6° er is geen fiscale vrijstelling voor het in België aangeworven personeel.

I.3.2. Weerslag op de bevoegdheidsuitoefening van Vlaanderen

Vooreerst zou dus elke internationale organisatie die zich in België vestigt, genieten van de absolute immuniteit ten opzichte van haar gebouwen en archief. De *betreding van de gebouwen* is afhankelijk van haar toelating. Ook *de toegang tot het archief* is onschendbaar. Deze algemene principes beperken ten opzichte van die organisaties de effectieve draagwijdte van *normen inzake huiszoeking,* uitgevaardigd door het Vlaams Parlement krachtens artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993 ter vervollediging van de federale staatsstructuur. Bovendien zijn de Gewesten bevoegd voor de toepassing van de federale normen betreffende de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten, met inbegrip van de vaststelling van de inbreuken (art. 6, § 1, IX, 3°, van dezelfde bijzondere wet).

Enkel voor *noodzakelijke onteigeningen* zouden de organisaties kunnen ontzet worden uit hun eigendomsrecht. De organisaties mogen in voorkomend geval trouwens niet gehinderd worden in hun werking, een toereikende schadeloosstelling moet onverwijld betaald worden en de overheden in België helpen de organisaties bij de herinstallatie. Zulke verdragsbepalingen leggen beperkingen en voorwaarden op aan *de uitoefening van de onteigeningsbevoegdheid* van de Vlaamse regering, vastgelegd in de Grondwet (artikel 16), de federale en de gefedereerde regelgeving, zoals bepaald in artikel 79 van de wet van 8 augustus 1980.

De organisaties zelf en hun personeelsleden met een diplomatiek statuut worden alleszins vrijgesteld van *directe en bepaalde indirecte belastingen* op hun activa, inkomsten en goederen voor zover ze bestemd zijn voor het officieel gebruik van de internationale organisatie of met haar werking verband houden.

Artikel 170, § 2, van de Grondwet maakt de gefedereerde overheden principieel bevoegd op fiscaal

vlak. De gewone wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd, bepaalt in haar eerste artikel dat de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en die van het Vlaamse Gewest o.m. gefinancierd worden door een krediet ten laste van de federale begroting, ristorno's van de opbrengst van sommige bij de wet vastgestelde belastingen of heffingen en een eigen fiscaliteit. De artikelen 3 en 5bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten (Financieringswet), zoals gewijzigd, bepalen de gefedereerde belastingen en heffingen.

Die Financieringswet specificeert in zijn artikel 3 de gewestelijke belastingen. De gewestelijke belastingen waarvan de organisaties en hun personeel in principe vrijgesteld zouden worden, zijn concreet de rechten van overgang bij overlijden, de successierechten op roerende goederen, de onroerende voorheffing, de registratierechten op de overdrachten ten bezwarende titel van onroerende goederen, de verkeersbelastingen op autovoertuigen en de belastingen op de inverkeerstelling (art. 3, 4° tot 11°).

De Gewesten zijn immers bevoegd, overeenkomstig artikel 4, § 1, tot en met § 3, van de Financieringswet, om de vrijstellingen van die in artikel 3, 1° tot 12°, opgesomde belastingen te wijzigen, met dien verstande dat voor de verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling, verschuldigd door vennootschappen, autonome overheidsbedrijven of verenigingen zonder winstoogmerk (VZW's) met leasingactiviteiten dit slechts kan na een verplicht samenwerkingsakkoord gesloten te hebben zoals bedoeld in artikel 92bis, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Hierbij komen enkel de zes boven vermelde belastingen in het kader van de vestiging van internationale organisaties reëel in aanmerking voor vrijstelling, gezien de aard van de eerste drie en de laatst opgesomde indirecte belastingen (belastingen op spelen en weddenschappen, belasting op de automatische ontspanningstoestellen, openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken en het eurovignet).

De toegewezen delen van de opbrengst van andere belastingen zijn *geen* gefedereerde belastingen : het blijven *rijksbelastingen*, zoals de Financieringswet uitdrukkelijk bepaalt in zijn artikel 6. Het gaat om de personenbelasting en de belasting op de toegevoegde waarde (BTW). Vrijstellingen op zulke belastingen blijven dus een federale bevoegdheid, hoewel de gefedereerde overheden hierdoor onrechtstreeks inkomsten zullen derven (artikel 42 en volgende van de Financieringswet) : als gevolg van dergelijke vrijstellingen verlagen de dotaties en ristorno's.

De retributies zijn in principe van vrijstelling uitgesloten.

Het aantal bij de organisatie werkende Belgen blijft beperkt tot 2 à 3 personen. Dit betekent dat de financiële weerslag van de derving van de personeelsbelasting voor de Vlaamse overheid marginaal te noemen is.

I.3.3. Gevolgen voor de verdragsprocedure

Huiszoekingen en onteigeningen ressorteren zowel onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten, als onder die van de federale overheid. De belastingen die in aanmerking komen voor vrijstelling liggen hetzij in het federale bevoegdheidsdomein (bv. personenbelasting), hetzij in dat van de Gewesten (recht van overgang bij overlijden, successierechten op roerende goederen, onroerende voorheffing, de registratierechten op de overdrachten ten bezwarende titel van onroerende goederen, de verkeersbelastingen op autovoertuigen en de belastingen op de inverkeerstelling). In zijn advies d.d. 27 juni 1994 (referte L.23.389/9) over een zetelakkoord, gericht aan de federale minister van Buitenlandse Zaken, heeft de Raad van State o.a. gewezen op de gedeelde bevoegdheid inzake fiscaliteit en eruit geconcludeerd dat ook aan de parlementen van de Gewesten en Gemeenschappen hun instemming met dergelijke verdragen moet gevraagd worden.

Zetelakkoorden zullen dus meestal een zgn. *gemengd* karakter hebben, ook om fiscale redenen : ze bevatten wellicht zowel verdragsbepalingen die op federale bevoegdheden slaan, als bepalingen die soortgelijke bevoegdheden van de Gemeenschappen en de Gewesten betreffen. De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest zijn dan betrokken partij, naast de federale overheid, en beiden moeten bijgevolg dergelijke verdragsteksten goedkeuren.

In toepassing van het interministeriële Samenwerkingsakkoord over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen, ondertekend op 8 maart 1994 en goedgekeurd bij decreet van 19 maart 1996, heeft de Werkgroep "gemengde verdragen" (WGV), adviesorgaan van de ICBB, op 23 oktober 1996 bij consensus een voorstel geformuleerd voor de ICBB. Dit voorstel was eensluidend met het advies van de Raad van State. De ICBB

heeft dit voorstel van de WGV op 22 april 1997 formeel bekrachtigd.

In toepassing van artikel 167 van de Grondwet, betekent dit dat al de betrokken regeringen, dus in voorkomend geval ook de Vlaamse regering, de onderhandelde verdragstekst moeten goedkeuren. Hun parlementen dienen hun instemming met het ondertekende zetelakkoord te verlenen, vooraleer de federale overheid het internationaal kan ratificeren.

II. TOELICHTING VAN HET ZETELAKKOORD

II.1. Algemene inleiding

Om internationale organisaties ook in België een juridisch statuut toe te kennen en hen hier volkomen onafhankelijk te laten functioneren, dienen de bovenvermelde overheden in België een zetelakkoord met die organisaties te sluiten.

Het zetelakkoord met het ICRK bevat de gebruikelijke voorrechten en immuniteiten die verleend worden aan internationale organisaties. Hun statuut is meestal gelijkwaardig aan dat van diplomatieke vertegenwoordigingen (zendingen) van soevereine staten in andere staten.

Het zetelakkoord beantwoordt aan de meeste, zo niet aan alle vermelde beleidsopties over het onthaal van internationale organisaties, die in 1997 overeengekomen werden met de federale regering en de andere gefedereerde regeringen. Ze bevatten dus bepalingen over aangelegenheden waarvoor de Gemeenschappen en de Gewesten uitsluitend of naast de federale overheid bevoegd zijn.

Het Vlaams Parlement wordt om die redenen verzocht namens de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest zijn goedkeuring te verlenen aan dit verdrag tot toekenning van een eigen statuut voor de in België gevestigde vertegenwoordiging van de betrokken organisatie.

II.2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 erkent de rechtspersoonlijkheid van het ICRK-bureau.

Artikel 2 verleent immuniteit van rechtsmacht aan het Bureau en aan de voor de uitoefening van officiële werkzaamheden gebruikte goederen en bezittingen van de organisatie. Het ICRK kan zo nodig omwille van een maatregel van tenuitvoerlegging aan die immuniteit verzaken.

Artikel 3 voorziet in immuniteit van de goederen van het ICRK.

Artikel 4 bepaalt dat de archieven onschendbaar zijn.

Artikel 5 verleent onschendbaarheid t.a.v. de lokalen van het ICRK, met dien verstande evenwel dat de Belgische overheid de mogelijkheid wordt geboden om onmiddellijk op te treden in geval van een ongeval.

Artikel 6 regelt het fondsenverkeer.

Artikel 7 verleent vrijstelling van directe belastingen.

Artikel 8 voorziet in de mogelijkheid tot terugbetaling van indirecte rechten bij aanzienlijke aankopen.

Artikel 9 stelt het ICRK vrij van indirecte belastingen op goederen die bestemd zijn voor officieel gebruik.

Artikel 10 bepaalt dat het ICRK alle goederen en publicaties kan invoeren die bestemd zijn voor officieel gebruik.

Artikel 11 stipuleert dat het ICRK vrij is van indirecte belastingen op de officiële publicaties die het ontvangt of verstuurt.

Artikel 12 stelt dat vervreemding van de goederen van het ICRK alleen kan gebeuren mits inachtneming van de Belgische regelgeving ter zake.

Artikel 13 sluit de mogelijkheid uit tot vrijstelling van belastingen, heffingen of rechten die geïnd worden ter vergoeding van diensten van openbaar nut.

Artikel 14 garandeert de vrijheid van verbinding en huldigt het beginsel van onschendbaarheid van de briefwisseling.

Artikel 15 bepaalt dat de federale minister van Financiën zich het recht voorbehoudt om de voorwaarden en de toepassingsregelingen van de artikelen 8, 9 en 11 betreffende de vrijstelling van taksen, nader te bepalen.

Artikel 16 is gewijd aan de rechtspositie van het personeel van het ICRK-bureau. Het hoofd van de

delegatie en zijn adjunct genieten van de diplomatieke status voor zover zij geen Belg zijn.

De artikelen 17, 18 en 19 hebben betrekking op de rechtspositie van het personeel betreffende de immuniteit van rechtsmacht, het verblijf in België en de uitoefening van een beroepsactiviteit door de leden van het Bureau en hun gezin.

Artikel 20 stelt dat alle leden van het Bureau, met uitzondering van de twee personen die de diplomatieke status genieten, moeten aangesloten zijn bij de Belgische sociale zekerheid.

De artikelen 21 tot 26 bepalen dat op de verleende voorrechten en immuniteiten alleen een beroep kan gedaan worden om het behoorlijk functioneren van het ICRK te vergemakkelijken. Het mag evenwel geen belemmering vormen voor een behoorlijke rechtsgang in België.

Artikel 27 bespreekt de regeling van geschillen.

Artikel 28 bevat bepalingen i.v.m. de inwerkingtreding, de herziening en de opzegging van het akkoord.

III. PROCEDUREVERLOOP

III.1. Gemengd karakter van het akkoord

Het gemengd karakter van het zetelakkoord werd in 1999 via schriftelijke procedure vastgelegd. De voorzitter van de WGV stelde voor het exclusief federaal karakter van het zetelakkoord vast te leggen wegens het eerder "marginaal" karakter van de bevoegdheden van de gefedereerde overheden. De Vlaamse overheid ging niet akkoord met dat voorstel. Zij was de mening toegedaan dat het zetelakkoord een gemengd karakter heeft omdat zowel regionale en communautaire als federale bevoegdheden worden uitgeoefend. Gewesten en Gemeenschappen zijn mede bevoegd voor de toepassing van o.a. de artikelen 4, 5, 7, 8 en 16. Bovendien hebben de fiscale vrijstellingen betrekking op belangrijke gewestbevoegdheden zoals de onroerende voorheffing, de successierechten op roerende goederen en de registratierechten op overdrachten ten bezwarende titel van onroerende goederen.

Het zetelakkoord met het ICRK werd op 19 april 1999 in Brussel ondertekend. Gezien de tijdsdruk kon de normale procedure via de WGV niet gevolgd worden. In zijn vergadering d.d. 2 juni 1999 legde de WGV het gemengd karakter (federaal/Gemeenschappen/Gewesten) vast. Tevens erkenden de vertegenwoordigers van de gefedereerde overheden dat de federale minister van Buitenlandse Zaken het zetelakkoord ook in naam van de gefedereerde overheden ondertekende. De ICBB heeft die beslissing op 8 december 1999 bekrachtigd.

In zijn vergadering d.d. 19 februari 2002 besprak de WGV het advies waarin de Raad van State aan het Waalse Gewest vraagt om de retroactieve toepassing te voorzien. De WGV besliste om het advies niet te volgen. Voor volgende zetelakkoorden zal automatisch de retroactiviteit voorzien worden voor de fiscale immuniteiten vanaf de datum van ondertekening omdat de federale wet van 17 februari 2000 een rechtsgrond omzet.

III.2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De SERV bracht advies uit op 10 juli 2002. Het Dagelijks Bestuur sluit zich aan bij het ontwerp van decreet.

III.3. Advies van de Raad van State

In zijn advies d.d. 3 juli 2003 maakte de Raad van State geen opmerkingen.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met het zetelakkoord
tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis,
ondertekend in Brussel op 19 april 1999

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

Het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis, ondertekend in Brussel op 19 april 1999, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,

Jaak GABRIELS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Sterk door overleg
SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 10 juli '02
RVP/IT/02-028

De Heer Paul VAN GREMBERGEN
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken, Cultuur en Jeugd
Kreupelenstraat 2

1000 BRUSSEL

Mijnheer de Minister,

Betreft: Principiële goedkeuring van de ontwerpen van decreet houdende instemming met:

1. **het zetelakkoord tussen België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis (ICRK), ondertekend in Brussel op 19 april 1999,**
2. **het aanvullend protocol tussen België en de Toezichthoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie (TA/EVA), ondertekend in Brussel op 6 juli 2001,**
3. **het zetelakkoord tussen België en de West-Afrikaanse Economische en Monetaire Unie (WAEMU), ondertekend in Brussel op 26 maart 2002**

Het Dagelijks Bestuur van de SERV heeft de teksten van de ontwerpdecreten voor de instemming met de zetelakkoorden en het aanvullend protocol gelezen en sluit zich hierbij aan.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik,

Met de meeste hoogachting,

Pieter KERREMANS,
Administrateur-generaal

Philippe MUYTERS,
Voorzitter

C.c.: De heer Herbert Tombeur, directeur Administratie Buitenlands Beleid

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Stuk **1943** (2003-2004) – Nr. 1

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.624/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 23 juni 2003 door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis, ondertekend in Brussel op 19 april 1999", heeft op 3 juli 2003 het volgende advies gegeven :

Het ontwerp geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

35.624/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. RIGAUX,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

Het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis, ondertekend in Brussel op 19 april 1999, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 10 oktober 2003.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Economie,
Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

BIJLAGE

ZETELAKKOORD

TUSSEN

HET KONINKRIJK BELGIE

EN

HET INTERNATIONAAL COMITE VAN HET RODE KRUIS

ZETELAKKOORD
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
HET INTERNATIONAAL COMITE VAN HET RODE KRUIS

HET KONINKRIJK BELGIË,
hierna genoemd "de Staat"

EN

HET INTERNATIONAAL COMITÉ VAN HET RODE KRUIS,
hierna genoemd het ICRK

OVERWEGENDE de humanitaire missies die de Internationale Gemeenschap aan het ICRK heeft toevertrouwd door de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 en de aanvullende Protocollen van 8 juni 1977, dan wel de Statuten van de Internationale Beweging van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan,

OVERWEGENDE dat het ICRK moet worden gelijkgesteld aan een Internationale Intergouvernementele Organisatie,

WENSENDE de uitvoering van de missies van het ICRK te vergemakkelijken,

TEGEMOETKOMENDE aan de wens van het ICRK om een vertegenwoordigingsbureau te openen in Brussel,

WENSENDE een akkoord te sluiten ten einde het stelsel van voorrechten en immuniteiten die nodig zijn voor de uitoefening van de werkzaamheden van het vertegenwoordigingsbureau van het ICRK in België nader te bepalen,

ZIJN overeengekomen als volgt :

HOOFDSTUK I

RECHTSPERSOONLIJKHEID, VOORRECHTEN EN IMMUNITEITEN VAN HET ICRK

ARTIKEL 1

Het ICRK-bureau in België heeft internationale rechtspersoonlijkheid en rechtsmacht.

ARTIKEL 2

Het ICRK, alsmede de goederen en bezittingen die worden gebruikt voor de uitoefening van de officiële werkzaamheden van zijn Bureau in België genieten immuniteit van rechtsmacht, behalve in de mate dat het ICRK er uitdrukkelijk aan verzaakt.

ARTIKEL 3

1. De goederen en bezittingen van het ICRK kunnen niet het voorwerp uitmaken van enige vorm van opvordering, verbeurdverklaring, inbewaringstelling of een andere vorm van beslaglegging of dwang.

2. Indien een onteigening mocht nodig zijn, worden alle gepaste schikkingen getroffen om te verhinderen dat de uitoefening van de werkzaamheden van het ICRK in het gedrang komt. In zodanig geval zou de Staat zijn medewerking verlenen aan de herinstallatie van het ICRK-bureau.

ARTIKEL 4

De archieven van het ICRK en, in het algemeen, alle documenten die aan het ICRK toebehoren of door het ICRK of één van zijn ambtenaren worden bijgehouden, zijn onschendbaar.

ARTIKEL 5

1. De lokalen die uitsluitend worden gebruikt voor de uitoefening van de werkzaamheden van het ICRK zijn onschendbaar. De instemming van het ICRK is vereist voor de toegang tot zijn lokalen.

2. Deze toestemming wordt evenwel geacht verkregen te zijn in geval van brand of andere schade die onmiddellijke beschermingsmaatregelen vergt.

3. De Staat zal alle gepaste maatregelen nemen om de lokalen van de ICRK te beschermen tegen indringers of tegen het toebrengen van schade en om te vermijden dat de rust van het ICRK wordt verstoord of zijn waardigheid wordt aangetast.

ARTIKEL 6

1. Het ICRK mag alle valuta in zijn bezit hebben en rekeningen hebben in welke munteenheid ook voor zover dit nodig is voor verrichtingen die aan het doel van het ICRK beantwoorden.

2. België verbindt er zich toe de nodige toelatingen te verlenen om volgens het bepaalde in de toepasselijke nationale reglementen en internationale overeenkomsten, het fondsenverkeer te verzekeren dat nodig is voor de oprichting en de werkzaamheden van het ICRK.

ARTIKEL 7

Het ICRK, zijn bezittingen, inkomsten en andere goederen zijn vrijgesteld van alle directe belastingen.

ARTIKEL 8

Wanneer het ICRK aanzienlijke aankopen van roerend of onroerend goed doet of belangrijke verrichtingen laat uitvoeren die strikt noodzakelijk zijn voor de uitoefening van zijn officiële werkzaamheden en waarvan de prijs zodanig berekend is dat indirecte rechten of belastingen op de verkoop zijn inbegrepen, worden, telkens wanneer mogelijk de nodige schikkingen getroffen met het oog op de kwijtschelding of terugbetaling van het bedrag van die rechten en belastingen.

ARTIKEL 9

Het ICRK is vrijgesteld van alle indirecte belastingen op goederen die door het ICRK of in naam van het ICRK worden ingevoerd, verworven of uitgevoerd voor officieel gebruik.

ARTIKEL 10

Onverminderd de verplichtingen die voor de Staat voortvloeien uit de beschikkingen van de Europese Unie en uit de toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de openbare orde en veiligheid, volksgezondheid of openbare zeden, kan het ICRK alle goederen en publicaties invoeren die bestemd zijn voor officieel gebruik.

ARTIKEL 11

Het ICRK is vrijgesteld van alle indirecte belastingen op de officiële publicaties die voor het ICRK bestemd zijn of die het naar het buitenland verstuurt.

ARTIKEL 12

De onroerende goederen die eigendom zijn van het ICRK kunnen in België niet worden vervreemd, tenzij tegen de in de Belgische wetten en voorschriften bepaalde voorwaarden.

ARTIKEL 13

Het ICRK is niet vrijgesteld van belastingen, heffingen en rechten die alleen de vergoeding van diensten van openbaar nut betreffen.

ARTIKEL 14

De vrijheid van verbinding van het ICRK voor alle officiële doeleinden wordt gegarandeerd. De briefwisseling van het ICRK is onschendbaar.

ARTIKEL 15

De voorwaarden en toepassingsregelingen van de artikelen 8, 9 en 11 worden vastgelegd door de Minister van Financiën van het Koninkrijk België.

HOOFDSTUK II

STATUUT VAN HET PERSONEEL

ARTIKEL 16

1. Het delegatiehoofd en het adjunct-delegatiehoofd, hun echtgenote (-genoot)) en inwonende kinderen genieten de immuniteiten, voorrechten en faciliteiten die worden toegekend aan leden van het diplomatiek personeel van de diplomatieke missies.

2. De vrijstellingen van belastingen die voortvloeien uit het diplomatiek statuut zijn niet van toepassing op de pensioenen en rentes die het ICRK betaalt aan zijn voormalige delegatiehoofden, adjunct-delegatiehoofden en hun rechthebbenden.

3. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op Belgische onderdanen.

ARTIKEL 17

De ambtenaren van het ICRK-bureau die niet de voorrechten en immuniteiten genieten als bepaald in artikel 16, genieten wel

1. vrijstelling van rechtsvervolging voor daden die ze in hun officiële hoedanigheid hebben verricht, met inbegrip van hun woorden en geschriften ; deze immuniteit blijft kracht na de beëindiging van hun functies ;

2. onschendbaarheid voor al hun officiële papieren en documenten.

ARTIKEL 18

1. De ambtenaren van het ICRK-bureau, hun echtgenote (-genoot) en hun inwonende kinderen zijn niet onderworpen aan de maatregelen tot beperking van de immigratie of aan de registratieformaliteiten voor vreemdelingen. Deze afwijking wordt toegekend overeenkomstig de Belgische wetgeving ter zake.

2. Het ICRK stelt het Ministerie van Buitenlandse Zaken in kennis van de aankomst en het vertrek van ambtenaren van het ICRK en van hun gezinsleden.

ARTIKEL 19

De ambtenaren van het ICRK-bureau die in België geen enkele winstgevende activiteit uitoefenen, behalve die welke voortvloeit uit hun functie bij het ICRK, alsmede hun inwonende gezinsleden die in België geen enkele winstgevende privé-bezigheid uitvoeren, zijn niet onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en inzake de uitoefening door buitenlanders van zelfstandige beroepsactiviteiten.

ARTIKEL 20

1. Inzake sociale zekerheid zijn de ambtenaren van het ICRK-bureau als bedoeld in artikel 16, die geen Belgische onderdaan zijn en in België geen andere winstgevende activiteit uitoefenen dan deze vereist door hun functie, gedekt door het sociale zekerheidsstelsel dat van toepassing is op het personeel van bedoelde organisatie.

2. Alle andere ambtenaren van het ICRK-bureau zijn onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake sociale zekerheid.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 21

De voorrechten en immuniteiten worden uitsluitend toegekend aan de ambtenaren in het belang van het ICRK en niet tot hun persoonlijk voordeel. Het delegatiehoofd van het ICRK-bureau heeft de plicht de immuniteit op te heffen in alle gevallen waarin ze een belemmering kan vormen voor de rechtsgang en voor zover ze kan worden opgeheven zonder de belangen van het ICRK te schaden.

ARTIKEL 22

Onverminderd de bij dit Akkoord aan het ICRK en aan zijn ambtenaren verleende rechten, behoudt de Staat het recht om alle nuttige voorzorgsmaatregelen te nemen in het belang van zijn veiligheid.

ARTIKEL 23

De personen vermeld in hoofdstuk II genieten geen enkele immuniteit van rechtsmacht voor de gevallen van inbreuk op de reglementering inzake het zich in het verkeer begeven van voertuigen of schade berokkend door een voertuig.

ARTIKEL 24

De ambtenaren van het ICRK-bureau werken te allen tijde samen met de bevoegde Belgische autoriteiten om de goede rechtsbedeling te vergemakkelijken, de naleving van het politiereglement te waarborgen en elk misbruik te vermijden waartoe de voorrechten, immuniteiten en faciliteiten waarin dit Akkoord voorziet, aanleiding kunnen geven.

ARTIKEL 25

Het ICRK en de ambtenaren van het ICRK dienen zich te houden aan de Belgische wetten en voorschriften.

ARTIKEL 26

België draagt ten aanzien van de werkzaamheden van het ICRK op zijn grondgebied generlei internationale aansprakelijkheid voor een daad of nalatigheid van het ICRK dan wel voor een daad of nalatigheid van de ambtenaren van het ICRK.

ARTIKEL 27

1. Alle uiteenlopende standpunten aangaande de toepassing of interpretatie van dit Akkoord die niet geregeld konden worden middels rechtstreekse gesprekken tussen de partijen, kunnen door één van de partijen worden voorgelegd aan een scheidsgerecht, bestaande uit drie leden.

2. De Belgische regering en het ICRK benoemen elk een lid van het scheidsgerecht.

3. De aldus benoemde leden kiezen een voorzitter.

4. Wanneer de leden niet tot overeenstemming kunnen komen aangaande de persoon van de voorzitter, wordt deze laatste op verzoek van de leden van het scheidsgerecht benoemd door de Voorzitter van het Internationaal Gerechtshof.

5. Een partij maakt een zaak bij het scheidsgerecht aanhangig door middel van een verzoekschrift.

6. Het scheidsgerecht legt zijn eigen procedure vast.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 28

Elke partij stelt de andere partij ervan in kennis dat aan de voor de inwerkingtreding van dit Akkoord vereiste procedures is voldaan.

Dit Akkoord kan op verzoek van een partij worden herzien.

Het kan worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf maanden.

TEN BLIJKE WAARVAN de vertegenwoordigers van het Koninkrijk België en van het Internationaal Comité van het Rode Kruis dit Akkoord hebben ondertekend.

GEDAAN te Brussel, op 19 april 1999, in tweevoud, in de Nederlandse en Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk rechtsgeldig.

VOOR HET KONINKRIJK BELGIË :

Erik DERYCKE,
Minister van Buitenlandse Zaken

VOOR HET INTERNATIONAAL COMITÉ VAN HET RODE KRUIS :

Cornelio SOMMARUGA,
Voorzitter van het Internationaal Comité van het Rode Kruis